

**HÓDMEZŐVÁSÁRHELYI SZC
MAKÓI NÁVAY LAJOS TECHNIKUM
ÉS KOLLÉGIUM**

Oktatási program

2024

TARTALOMJEGYZÉK

1. A KÖTELEZŐ ÉS A NEM KÖTELEZŐ FOGLALKOZÁSOK MEGTANÍTANDÓ ÉS ELSAJÁTÍTANDÓ TANANYAGA.....	5
2. KÖTELEZŐ, KÖTELEZŐEN VÁLASZTANDÓ VAGY SZABADON VÁLASZTHATÓ FOGLALKOZÁSOK MEGNEVEZÉSE, SZÁMA, VALAMINT MEGSZERVEZÉSÉNEK ÉS VÁLASZTÁSÁNAK ELVEI	6
ÓRATERVEK	6
2.1. Technikum (felmenő rendszerben 9. évfolyamon a 2020/2021. tanévtől).....	6
2.2. Szakképző iskola.....	9
2.3. Felnőttek szakmai oktatása	11
2.4. A választható tantárgyak, foglalkozások, továbbá ezek esetében a oktatóválasztás szabályai	11
2.5. A csoportbontások és az egyéb foglalkozások szervezésének elvei	12
2.6. A testnevelés megvalósításának módja (Szkr 119.§ (1) szerint)	13
3. A KÖZISMERETI KERETTANTERVEN MEGHATÁROZOTT PEDAGÓGIAI FELADATOK HELYI MEGVALÓSÍTÁSÁNAK RÉSZLETES SZABÁLYAI	13
3.1. Az erkölcsi nevelés.....	13
3.2. A családi életre nevelés.....	14
3.3. Felelősségvállalás másokért, önkéntesség.....	14
3.4. Pályaorientáció	14
3.5. Gazdasági és pénzügyi nevelés	15
3.6. Médiatudatosságra nevelés	15
3.7. Fenntarthatóság, környezettudatosság.....	15
3.8. Természettudományos nevelés	16
3.9. Az idegennyelv-oktatás	16
3.10. A technikumi oktatás	16
3.11. A szakképző iskolai oktatás	17
3.12. A kollégiumi nevelés kapcsolata az iskolai neveléssel-oktatással	17
3.13. A sajátos nevelési igényű tanulók nevelésének-oktatásának elvei.....	17
3.14. A beilleszkedési és tanulási nehézséggel küzdő tanulók nevelésének-oktatásának elvei	17
3.15. Kompetenciafejlesztés, műveltségközvetítés, tudásépítés	17
4. AZ ÉRETTSÉGI VIZSGÁVAL ÖSSZEFÜGGÉSBEN AZ EGYES ÉRETTSÉGI VIZSGATÁRGYAKBÓL A KÖZÉPSZINTŰ ÉRETTSÉGI VIZSGA TÉMAKÖREI	23
5. VÁLASZTHATÓ ÉRETTSÉGI VIZSGATÁRGYAK MEGNEVEZÉSE KÖZÉP VAGY EMELT SZINTŰ ÉRETTSÉGI VIZSGA ESETÉBEN.....	24

6. AZ EMELT SZINTŰ ÉRETTSÉGIRE TÖRTÉNŐ FELKÉSZÍTÉS SZABÁLYAI	25
6.1. Az emelt szintű oktatásban alkalmazott fejlesztési feladatok és követelmények	25
7. A TANULÓ TELJESÍTMÉNYÉNEK ÍRÁSBAN, SZÓBAN VAGY GYAKORLATBAN TÖRTÉNŐ ELLENŐRZÉSI ÉS ÉRTÉKELÉSI MÓDJÁT, DIAGNOSZTIKUS, SZUMMATÍV, FEJLESZTŐ FORMÁI	26
7.1. Az ellenőrzés és az értékelés alapelvei	26
7.2. Az ellenőrzés és az értékelés célja	26
7.3. Az ellenőrzési és értékelési rendszer követelményei	26
7.4. Az ellenőrzés formái	27
7.5. A szakképző intézmény értékelési és vizsgarendszere	27
7.5.1. A tanulói értékelés fajtái	27
7.5.2. Az értékelés módjai	28
7.5.3. Az értékelés formái	29
7.5.4. A tanulmányi munka értékelése (százalékok az értékelésnél)	30
7.6. Az ellenőrzés elvei	33
8. A NEMZETISÉGHEZ NEM TARTOZÓ TANULÓK RÉSZÉRE A TELEPÜLÉSEN ÉLŐ NEMZETISÉG KULTÚRÁJÁNAK MEGISMERÉSÉT SZOLGÁLÓ TANANYAG	34
9. AZ EGÉSZSÉGNEVELÉSI ELVEK, PROGRAMOK, TEVÉKENYSÉGEK	35
Alapelvek	35
9.1. Az egészségnevelés az iskola mindennapi tevékenységében	36
Az egészségvédelem kiemelt témakörei:	36
9.2. A mindennapos testnevelés megvalósításának módja (2.7)	36
9.3. Elsősegélynyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos terv	37
10. KÖRNYEZETI NEVELÉSI ELVEK, PROGRAMOK, TEVÉKENYSÉGEK	38
Helyi célok, értékek:	39
10.1. Környezeti nevelés az iskola mindennapi tevékenységében	39
11. A TANULÓK ESÉLYEGYENLŐSÉGÉT SZOLGÁLÓ INTÉZKEDÉSEK	40
12. A TANULÓ JUTALMAZÁSÁVAL ÖSSZEFÜGGŐ SZABÁLYOK	42
12.1. A magatartás értékelése és minősítése	42
12.1.1. A magatartásjegy kialakításának elvei	42
12.1.2. A tanulók magatartását minősítő osztályzatok elbírálásának szempontjai	43
12.2. A szorgalom értékelése és minősítése	44
12.2.1. A szorgalomjegy kialakításának elvei	44
12.2.2. A tanulók szorgalmát minősítő osztályzatok elbírálásának szempontjai	44
12.3. Az iskolában adható elismerések, dicsérek	45
13. AZ OKTATÓI TESTÜLET ÁLTAL SZÜKSÉGESNEK TARTOTT TOVÁBBI ELVEK	46

13.1.	A tanulók fegyelmezésének elvei és formái (lsd. Házi rend).....	46
13.2.	A mulasztás és késés (lsd. Házi rend).....	46
13.3.	A közösségi szolgálat (lsd. Szervezeti és működési szabályzat melléklete).....	46
13.4.	A tanulók fizikai állapotának mérése	46
13.5.	A házi feladatok kitűzésének elvei és gyakorlata.....	46
13.6.	A felnőttképzésre vonatkozó speciális szabályok (lsd. képzési program).....	47
14.	A TANULÓ MAGASABB ÉVFOLYAMBA LÉPÉSÉNEK FELTÉTELEI	48
15.	A BEILLESZKEDÉSI, TANULÁSI, MAGATARTÁSI NEHÉZSÉGGEL KÜZDŐ TANULÓ ÉS A SAJÁTOS NEVELÉSI IGÉNYŰ VAGY FOGYATÉKKAL ÉLŐ SZEMÉLY.....	48
15.1.	A fogyatékoság típusához és fokához igazodó fejlesztő program	48

1. A KÖTELEZŐ ÉS A NEM KÖTELEZŐ FOGLALKOZÁSOK MEGTANÍTANDÓ ÉS ELSAJÁTÍTANDÓ TANANYAGA

Jogszámbély	Hatályosság	Kerettanterv
A Kormány 5/2020. (I. 31.) Korm. rendelete a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 110/2012. (VI. 4.) Korm. rendelet módosítása alapján A 2020-as NAT-hoz illeszkedő tartalmi szabályozók	2021. szeptember 1-jétől induló szakképző iskolában 1/9-2/10-3/11. évfolyam valamint technikumban 9-12. évfolyam számára	Közismereti kerettanterv a szakképző iskolák számára
A szakképzésről szóló 2019. évi LXXX. törvény (Szt.) és a szakképzésről szóló törvény végrehajtásáról szóló 12/2020 (II. 7.) Korm. rendelet (Szkr.).	megtalálható a szakképző intézmény képzési programjában	

A kötelező és a nem kötelező foglalkozások megtanítandó és elsajátítandó tananyagát a Szakmai program tartalmazza.

2. KÖTELEZŐ, KÖTELEZŐEN VÁLASZTANDÓ VAGY SZABADON VÁLASZTHATÓ FOGLALKOZÁSOK MEGNEVEZÉSE, SZÁMA, VALAMINT MEGSZERVEZÉSÉNEK ÉS VÁLASZTÁSÁNAK ELVEI

ÓRATERVEK

2.1. Technikum (felmenő rendszerben 9. évfolyamon a 2020/2021. tanévtől)

Tantárgyak		9. évfolyam	10. évfolyam	11. évfolyam	12. évfolyam	13. évfolyam	9-13. óraszám összesen
Közismereti oktatás	Magyar nyelv és irodalom	4+1*	5	3+1*	3+2	0	525
	Idegen nyelv	4	4	3	3	3	597
	Matematika	4	4	3+1*	3+2*	0	489
	Történelem	3	3	2+1	2	0	350
	Állampolgári ismeretek	0	0	0	1	0	31
	Digitális kultúra	1+1*	0	0	0	0	36
	Testnevelés	4	4	3	3	0	504
	Osztályfőnöki	1	1	1	1	1	175
	Kötelező komplex természettudományos tantárgy	3	1**	0	0	0	108
	Ágazathoz kapcsolódó tantárgy: pl.fizika, kémia, biológia, földrajz, idegen nyelv	0	2	2	0	0	144
	Érettségire felkészítő tantárgy	0	0	2	2	0	144
	Fenntarthatóság	1*	1	0	0	0	36
	Összes közismereti óraszám	24	24	19	18	4	3139
Ágazati alapoktatás		7	9	0	0	0	576
Szakirányú oktatás		0	0	14	14	24	1752

Szabadon tervezhető órakeret (közismeret)	3*	1	1	2	6	438
Tanítási hetek száma	36	36	36	31/36	31	
Éves összes óraszám	1224	1224	1224	1179	1054	5905
Rendelkezésre álló órakeret/hét	34(37)	34	34	34	34	

* Szabadon tervezhető órakeret (közismeret):

9. évfolyam

- 1 óra: Magyar nyelv és irodalom
- 1 óra: Digitális kultúra
- 1 óra: Fenntarthatóság

10. évfolyam

- **1 óra: Fenntarthatóság

11. évfolyam

- 1 óra: Történelem

12. évfolyam

- 2 óra: Magyar nyelv és irodalom

Technikumban a 9. évfolyamon a Kötelező komplex természettudományos tantárgy oktatása keretében kémia, biológia és fizika tantárgyat oktatunk komplex módon – heti egy-egy órában –, a három tantárgyból egy érdemjegyet adunk.

Az ágazathoz kapcsolódó tantárgy ágazatonként 10. és 11. évfolyamon, heti két órában:

Ágazat	Tantárgy
Gazdálkodás és menedzsment	földrajz
Kereskedelem	földrajz
Turizmus-vendéglátás	földrajz
Közlekedés és szállítmányozás	fizika
Informatika és távközlés	fizika
Specializált gép- és járműgyártás	fizika

Csoportbontásokat lehetősége: magyar nyelv és irodalom, matematika, idegen nyelv, informatika tárgyakból, illetve szakmai tárgyakból.

2.2. Szakképző iskola

A szakképző iskola heti óraszámai

A közismereti és szakmai tantárgyak óraszámai

Tantárgyak		9. évfolyam	10. évfolyam	11. évfolyam	9-11. óraszám összesen
Közismereti oktatás	Kommunikáció-magyar nyelv és irodalom	2	2	2	206
	Idegen nyelv	2	1	1	139
	Matematika	2	2	1	175
	Történelem és társadalomismeret	3	0	0	108
	Természetismeret	3	0	0	108
	Testnevelés	4	1	1	211
	Osztályközösség-építő Program	1	1	1	103
	Pénzügyi és munkavállalói ism.	0	0	1	31
	Összes közismereti óraszám	17	7	7	1081
Ágazati alapoktatás		16	0	0	576
Szakirányú oktatás		0	25	25	1675
ebből iskolában megvalósuló		16	4	4	
ebből gyakorlati képzőhelyen megvalósuló		0	21	21	
Szabad órakeret *(iskolában megvalósuló)		1	2	2	170
Tanítási hetek száma		36	36	31	
Éves összes óraszám		1224	1224	1054	3502
Rendelkezésre álló órakeret/hét		34	34	34	

Szabad órakeret*:

9. évfolyamon 1 óra Digitális kultúra

10-11. évfolyam: minden ágazat esetében 2 óra szakmai tárgy

Szakközépiskola kétéves, érettségire felkészítő oktatás óraterve (kifutó rendszerben)

ÓRATERV
Érettségire felkészítő 13. évfolyam

Tantárgyak	Óraszám	
	13. évfolyam	
	Heti	Éves
Magyar nyelv és irodalom	4	124
Idegen nyelv (angol)	4	124
Matematika	5	155
Történelem	4	124
Informatika/Digitális kultúra	1	31
Természetismeret	0	0
Összesen	18	558

2.3.

2.3. Felnőttek szakmai oktatása

A felnőttek szakmai oktatásában elsajátítandó tananyagok a Képzési programban találhatóak.

Érettségire felkészítő 12-13. évfolyam közismereti óraterve

ÓRATERV Érettségire felkészítő 12-13. évfolyam

Tantárgyak	Felnőttoktatás			
	Óraszám			
	12. évfolyam		13. évfolyam	
	Heti	Éves	Heti	Éves
Magyar nyelv és irodalom	4	144	4	124
Idegen nyelv (angol)	4	144	4	124
Matematika	4	144	5	155
Történelem	4	144	4	124
Digitális kultúra	1	36	1	31
Természetismeret	1	36	0	0
Összesen	18	648	18	558

2.4. A választható tantárgyak, foglalkozások, továbbá ezek esetében a oktatóválasztás szabályai

A választható tantárgyak körét, ill. óraszámát a kerettantervi előírás határozza meg.

A választható foglalkozásokat az oktatók a tanév elején minden osztályban meghirdetik, a foglalkozások időpontját az éves munkaterv tartalmazza.

Választható foglalkozások szakképző intézményünkben:

- felzárkóztatás,
- tehetséggondozás,
- érettségi felkészítés,
- versenyfelkészítés,
- sportkör.
- Szakköri keretek között lehetőség van második idegen nyelvként a német nyelvet választani.

Az iskola személyi feltételrendszere nem teszi lehetővé, hogy a szorgalmi időszakban a tanuló oktatót válasszon. Erre minden tanév június 30-ig az igazgatóhoz benyújtott írásbeli kérelem

alapján nyílik lehetőség, mely a következő tanévre vonatkoztatható, de annak elfogadása az iskolavezetés részéről nem kötelező.

2.5. A csoportbontások és az egyéb foglalkozások szervezésének elvei

- Az oktatás az egyes évfolyamokon osztálykeretekben folyik. Az osztályokba sorolás a felvételi eljárásban meghatározott szempontok alapján történik és az igazgató hatáskörébe tartozik. Az osztályok, csoportok szervezésénél az igazgató figyelembe veszi a szakképzési törvény létszámokra vonatkozó szabályait.
- Csoportbontásokra abban az esetben kerülhet sor, ha azt a tanulók létszáma indokoltá teszi, figyelembe véve az érintett tanulók tudásszintjét, a helyi sajátosságokat, az érintett tantárgyat és a rendelkezésre álló humánerőforrást.
- A csoportbontásokra az oktatói testület tesz javaslatot, jóváhagyása a tantárgyfelosztás jóváhagyásával történik meg.
- A tanulók a technikumi osztályokban ágazatonként, a szakképző iskolai osztályokban szakmánként alkothatnak osztályokat, illetve csoportokat.
- A technikumi osztályokban a magyar nyelv és irodalom, matematika tantárgyak esetén a csoportok kialakításakor a bemeneti mérések eredményét vesszük figyelembe.
- A csoportbontásban legfontosabb alapelv a nívócsoportok szerinti csoportszervezés. A továbbhaladásban a tanulók egyéni fejlődési üteméhez kell igazodni.
- Az idegen nyelvi csoportokba való besorolás alapja a tanuló tudásszintje, melynek felmérésére tanév elején kerül sor.
- A 9. évfolyam kivételével (félévkor változhat) a nyelvi csoportokba való besorolás egy tanévre szól (indokolt esetben lehet csak változás). A besorolásnál a tanuló tudásszintjén kívül fontos szempont a csoport létszáma is.
- A magyar nyelv és irodalom, matematika, idegen nyelvi csoportokból való átmenet másik csoportba az igazgató engedélyével történhet. Az igazgató a szaktanár véleményét kikéri döntése előtt. Az átjelentkezés kizárólag tanulmányi eredmény javulására vagy romlására való hivatkozással engedélyezhető.
- Az oktatók felzárkóztató és tehetséggondozó (versenyfelkészítő) foglalkozásokat tarthatnak a tantárgyfelosztásban meghatározott módon és időkeretben. A foglalkozások elsősorban az érettségi és szakmai vizsgatárgyakból szerveződnek. A foglalkozásokat minden tanuló látogathatja.

2.6. A testnevelés megvalósításának módja (Szkr 119.§ (1) szerint)

Szakképző intézményünkben a mindennapos testnevelést a szakképzésről szóló törvény végrehajtásáról szóló 12/2020. (II.7.) Korm. rendelet 119. §-a alapján szervezzük. A versenyszerűen sportoló, egyesületi tagsággal, vagy amatőr sportolói sportszerződéssel rendelkező tanulóknak lehetősége van kérelmezni testnevelés óra kiváltását.

A tanuló kérelme mellé csatolja az érvényes versenyengedélyt, vagy az egyesület/sportszervezet által kiállított igazolást, mely tartalmazza az edzések időpontját és helyét.

Az iskolaorvosi vizsgálat alapján a tanulók könnyített testnevelésben vagy gyógytestnevelésben részesülnek. A könnyített testnevelés a kötelező tanórák keretében valósul meg. (Szkr. 120. §) A gyógytestnevelés órákat szakképző intézményünkben gyógytestnevelő közreműködésével szervezzük.

3. A KÖZISMERETI KERETTANTERVEN MEGHATÁROZOTT PEDAGÓGIAI FELADATOK HELYI MEGVALÓSÍTÁSÁNAK RÉSZLETES SZABÁLYAI

3.1. Az erkölcsi nevelés

Az erkölcsstan és etika tantárgy tanítására a történelem és társadalomismeret műveltségterület Etika közműveltségi tartalmai érvényesek

„A köznevelés alapvető célja a tanulók erkölcsi érzékének fejlesztése, a cselekedeteikért és azok következményeiért viselt felelősségtudatuk elmélyítése, igazságérzetük kibontakoztatása, közösségi beilleszkedésük elősegítése, az önálló gondolkodásra és a majdani önálló, felelős életvitelre történő felkészülésük segítése. Az erkölcsi nevelés legyen életszerű: készítsen fel az elkerülhetetlen értékkonfliktusokra, segítsen választ találni a tanulók erkölcsi és életvezetési problémáira. Az erkölcsi nevelés lehetőséget nyújt az emberi lét és az embert körülvevő világ lényegi kérdéseinek különböző megközelítési módokat felölelő megértésére, megvitatására. Az iskolai közösség élete, tanárainak példamutatása támogatja a tanulók életében olyan nélkülözhetetlen készségek megalapozását és fejlesztését, mint a kötelességtudat, a munka megbecsülése, a mértéktartás, az együttérzés, a segítőkészség, a tisztelet és a tisztesség, a korrupció elleni fellépés, a türelem, a megértés, az elfogadás. A tanulást elősegítő beállítódások kialakítása - az önfegyelemtől a képzelőtehetségen át intellektuális érdeklődésük felkeltéséig - hatással lesz egész felnőtt életükre, és elősegíti helytállásukat a munka világában is.

3.2. A családi életre nevelés

„A család kiemelkedő jelentőségű a gyerekek, fiatalok erkölcsi érzékének, szeretetkapcsolatainak, önismeretének, testi és lelki egészségének alakításában. A szűkebb és tágabb környezet változásai, az értékrendben jelentkező átrendeződések, a családok egy részének működésében bekövetkező zavarok szükségessé teszik a családi életre nevelés beemelését a köznevelés területére. A köznevelési intézményeknek ezért kitüntetett feladata a harmonikus családi minták közvetítése, a családi közösségek megbecsülése. A felkészítés a családi életre segítséget nyújt a gyermekeknek és fiataloknak a felelős párkapcsolatok kialakításában, ismereteket közvetít a családi életükben felmerülő konfliktusok kezeléséről. Az iskolának foglalkoznia kell a szexuális kultúra kérdéseivel is.” (részlet a NAT-ból)

Minden oktatónak kötelessége a családi élet értékeinek megismertetése, a kereteket az osztályfőnöki óra adja. Az oktatóknak, osztályfőnököknek segítséget védőnő, valamint szociális munkás nyújt.

3.3. Felelősségvállalás másokért, önkéntesség

A hátránnyal élők iránt érzett felelősség, és az értük végzett önkéntes feladatvállalás megfelelő módon segíti a szociális érzékenység kialakulását a tanulóknál. A szűkebb és tágabb környezetünkben ilyen helyzetben élőkért végzett önkéntes feladatvállalás fontos személyiségfejlesztő hatással bír. Az önkéntes feladatvállalási hajlandóság beépülése, megszilárdítása fontos nevelési feladat, a közösségi szolgálat az érettségi vizsgáig ezt a célt szolgálja.

3.4. Pályaorientáció

A pályaorientáció az egyéni adottságok, képességek megismerésén alapuló önismeret fejlesztése. A lehetőségek és a valóság, a vágyak és a realitások összehangolása.

A tanulóink választott szakmájának megismerése, a gyakorlat elsajátítása mellett fontos a motiváció folyamatos erősítése a lehetőségek megismertetése. A tovább tanulás, karrierépítés támogatását már a középiskolában elkezdjük. Ennek eszközei az üzemlátogatások, egyetemi rendezvényeken való részvétel.

3.5. Gazdasági és pénzügyi nevelés

„A felnövekvő nemzedéknek hasznosítható ismeretekkel kell rendelkeznie a világgazdaság, a nemzetgazdaság, a vállalkozások és a háztartások életét meghatározó gazdasági-pénzügyi intézményekről és folyamatokról. Cél, hogy a tanulók ismerjék fel saját felelősségüket az értékteremtő munka, a javakkal való ésszerű gazdálkodás, a pénz világa és a fogyasztás területén. Tudják mérlegelni döntéseik közvetlen és közvetett következményeit és kockázatát. Lássák világosan rövid és hosszú távú céljaik, valamint az erőforrások kapcsolatát, az egyéni és közösségi érdekek összefüggését, egymásrataltságát. Ennek érdekében a köznevelési intézmény biztosítja a pénzügyi rendszer alapismereteire vonatkozó pénzügyi szabályok, a banki tranzakciókkal kapcsolatos minimális ismeretek és a fogyasztóvédelmi jogok tanítását.” (részlet a NAT-ból)

Az intézményünkben több olyan ágazatban is oktatunk, mely szervesen kapcsolódik a kerettanterv ezen részéhez. A technikumi oktatás része a pénzügyi és vállalkozói ismeretek tantárgy. Bevonjuk tanulóinkat a pénzügyi tudatossággal, és a fogyasztóvédelemmel kapcsolatos rendezvényekbe, versenyekre. Részt veszünk a PÉNZ 7 programjain.

3.6. Médiatudatosságra nevelés

„... a tanulók a mediatizált, globális nyilvánosság felelős résztvevőivé váljanak: értsék az új és a hagyományos médiumok nyelvét. A médiatudatosságra nevelés az értelmező, kritikai beállítódás kialakítása és tevékenység-központúsága révén felkészít a demokrácia részvételi kultúrájára és a médiumoktól is befolyásolt mindennapi élet értelmes és értékelvű megszervezésére, tudatos alakítására. A tanulók megismerkednek a média működésével és hatásmechanizmusával, a média és a társadalom közötti kölcsönös kapcsolatokkal, a valóságos és a virtuális, a nyilvános és a bizalmas érintkezés megkülönböztetésének módjával, valamint a különbségek és az említett médiajellemzők jogi és etikai jelentőségével.” (részlet a NAT-ból)

3.7. Fenntarthatóság, környezettudatosság

„A felnövekvő nemzedéknek ismernie és becsülnie kell az életformák gazdag változatosságát a természetben és a kultúrában. Meg kell tanulnia, hogy az erőforrásokat tudatosan, takarékosan és felelősségteljesen, megújulási képességükre tekintettel használja. Cél, hogy a természet és a környezet ismeretén és szeretetén alapuló környezetkímélő, értékvédő, a fenntarthatóság mellett elkötelezett magatartás váljék meghatározóvá a tanulók számára. Az intézménynek fel kell készítenie őket a környezettel kapcsolatos állampolgári kötelességek és jogok gyakorlására.

Törekedni kell arra, hogy a tanulók megismerjék azokat a gazdasági és társadalmi folyamatokat, amelyek változásokat, válságokat idézhetnek elő, továbbá kapcsolódjanak be közvetlen és tágabb környezetük értékeinek, sokszínűségének megőrzésébe, gyarapításába.”

(részlet a NAT-ból)

A természettudományi órákon kívül a 2023/2024-es tanévtől 9. és 10. évfolyamon a rendelkezésre álló szabad sáv terhére a Fenntarthatóság tantárgyat oktatjuk. Részt veszünk versenyeken, pályázatokon, és a fenntarthatósági témahét programjain. Az Ökoiskola cím elnyeréséhez kapcsolódóan célunk a környezettudatos magatartás előtérbe helyezése az iskolában és a kollégiumban, a diákok, az oktatók, az adminisztrációs és technikai dolgozók és a szülők körében is. Fontos célunk, hogy az egyéni cselekvésekben, döntésekben is megjelenjen a környezettudatos gondolkodásmód és a fenntarthatóságra való törekvés, a természeti és környezeti értékek megőrzésének fontossága.

3.8. Természettudományos nevelés

A természettudományos ismeretek szakképző intézményünkben olyan tudást és lehetőséget adnak, amely – igazodva az oktatott szakmák tartalmához - elsősorban a gyakorlati életben való érvényesülés feltételeit teremti meg.

3.9. Az idegennyelv-oktatás

A technikumi osztályokban biztosítjuk az első idegen nyelvfolytatólagos oktatását és az érettségi idejére annak legalább B2 szintű elsajátítását.

Második idegen nyelvként a német nyelv oktatása szakköri keretek között.

3.10. A technikumi oktatás

Célja: felkészíteni

- az érettségi és szakmai vizsga megszerzésére,
- a szakirányú felsőfokú iskolai továbbtanulásra,
- szakirányú munkába állásra,
- valamint megalapozni az általános műveltséget.

Képzési idő: öt év

A képzés tartalma: közismereti oktatás, szakmai elméleti és gyakorlati oktatás.

A képzés óraterve párhuzamosan biztosítja a felkészülést az érettségi vizsgákra, valamint a szakmai ismeretek elsajátítását.

3.11. A szakképző iskolai oktatás

Célja: felkészíteni a

- szakmai vizsga megszerzésére,
- szakirányú munkába állásra,
- az érettségit adó kétéves képzésre, majd az érettségi vizsgára,
- valamint biztosítani a közismereti kerettanterv megvalósítását.

Képzési idő: öt év (3+2)

A képzés tartalma: közismereti oktatás, szakmai elméleti és gyakorlati oktatás

3.12. A kollégiumi nevelés kapcsolata az iskolai neveléssel-oktatással

Kollégiumunkban a nevelés és oktatás A kollégiumi nevelés országos alapprogramja alapján valósul meg. A kollégiumi nevelés és oktatás segíti az érintett iskolák nevelő és oktató feladatait.

3.13. A sajátos nevelési igényű tanulók nevelésének-oktatásának elvei

Az SNI tanulóknak lehetőségeink mértékében biztosítjuk a szakértői véleményben meghatározott előírásokat. A nevelési-oktatási folyamatot a tanulók lehetőségeihez, korlátaihoz és speciális igényeihez igazodva elsősorban a következő elvek szerint szervezzük:

- a feladatok megvalósításához hosszabb időszavakat, tágabb kereteket jelölünk meg ott, ahol erre szükség van,
- szükség esetén biztosítjuk újabb érettségi tárgyból a felkészülést az érettségi vizsgára,
- a szakértői vélemény alapján biztosítjuk az értékelés alóli felmentést az adott tárgyakból.

3.14. A beilleszkedési és tanulási nehézséggel küzdő tanulók nevelésének-oktatásának elvei

A BTMN tanulók esetén külön figyelmet fordítunk a kudarcok halmozódásának elkerülésére. Így elkerülhető az intézményi elvárások iránti közömbösség, elutasítás.

A tanulók nem különíthetők el.

A kitűzött eredmény a nehézség megszűnése, jelentős csökkenése.

3.15. Kompetenciafejlesztés, műveltségközvetítés, tudásépítés

Biztosítjuk a nevelés és oktatás folyamatában az alábbi kulcskompetenciák megvalósítását:

- Anyanyelvi kommunikáció

- Idegen nyelvi kommunikáció
- Matematikai kompetencia
- Természettudományos és technikai kompetencia
- Digitális kompetencia
- Szociális és állampolgári kompetencia
- Kezdeményező képesség és vállalkozói kompetencia
- Esztétikai-művészeti tudatosság és kifejező készség
- A hatékony, önálló tanulás

Kompetenciaalapú oktatás

Fontos, hogy tanulóink általános és szakmai műveltsége korszerű legyen. Fontos továbbá, hogy harmonikus személyiségekké váljanak. Lényeges, hogy mire tanulmányaikat befejezik, alakuljon ki bennük határozott, pozitív erkölcsi értékrend, amelynek alapján képesek lesznek megtalálni a helyüket a társadalomban. A fenti értékrend a következőkből álljon: humanizmus, demokrácia, nemzeti identitástudat, európaiság. A nevelés és oktatás folyamatában a pedagógiai és tanulói tevékenységnek egyaránt a tanuló személyiségfejlődését kell szolgálnia.

Kompetenciaterületek:

- a) szövegértési-szövegalkotási,
- b) a matematikai, gondolkodási kompetenciák
- c) szociális, életviteli és környezeti kompetenciák,
- d) idegen nyelvi (angol, német)
- e) a digitális kompetenciák
- f) az életpálya-építési kompetenciák területén.
- g) a tanulás kompetenciái
- h) a kommunikációs kompetenciák
- i) a személyes és társas kapcsolati kompetenciák
- j) a kreativitás, a kreatív alkotás, önkifejezés és kulturális tudatosság kompetenciái
- k) munkavállalói, innovációs és vállalkozói kompetenciák

a) szövegértési és szövegalkotási képességek

A szövegértési és szövegalkotási képesség mindenfajta tanulás és társadalmi szerepvállalás elemi feltétele. Az e képességcsoportot megalapozó ismereteket ma már valamennyi

iskolaköteles korú tanuló elsajátítja Magyarországon. Lényeges, hogy e kompetenciaterület tervszerű fejlesztése folytatódjon a felsőbb évfolyamokon. Az évek során a tanulók egyre növekvő terjedelmű és bonyolultságú szövegekkel találkoznak, azonban ezek elemző feldolgozásához, befogadásához segítségre van szükségük. Hasonló segítségre van szükségük a szóbeli és írásbeli szövegalkotás terén is, hiszen ha a számonkérés során dominánssá válik az ismeretek írásbeli tesztelése, nem kap elég figyelmet a különféle céloknak, érzelmi állapotoknak, kommunikációs helyzeteknek alárendelt szóbeli és írásbeli szövegalkotási képesség fejlesztése.

b) a matematikai, gondolkodási kompetenciák

A matematikai gondolkodásmód a világ leképezésének, értelmezésének sajátos módszere, amely különösen cselekvési stratégiák alkotása, folyamatok tervezése, állítások érvényességének és jelenségek valószínűségének mérlegelése során igen hasznos eszközökkel tudja segíteni a hétköznapi gondolkodást. A matematikai képességek fejlesztése a mindennapi élet problémáival, illetve az egyén szükségleteivel. Az elvont matematikai ismeretek, a matematikai logika más tartalmi területeken való felhasználása a tanulók problémaazonosító és –megoldó képességének a fejlesztése érdekében.

c) szociális és életviteli kompetenciák, környezeti nevelés

A szociális és életviteli kompetenciák körébe olyan attitűdök, készségek és képességek tartoznak, amelyek egyaránt alapját képezik az egyén belső, személyes harmóniájának és társadalmi beilleszkedésének. E terület lényeges attitűdelemei az önbizalom, az öntudatos és a környezetért is felelős magatartás, a világgal szembeni pozitív beállítódás, a tolerancia és az őszinte kommunikáció, az értelmes kockázat vállalásának bátorsága. A kapcsolódó képességcsoport legfontosabb összetevői az egyén szintjén a reális énkép kialakításának képessége, a frusztráció elviselése, a reális egyéni célok kitűzésének és követésének képessége, a szabályok és a vágyak összehangolásának képessége, a cselekvési alternatívák meglátásának képessége, a döntési képesség, a kezdeményezőkészség, az akaraterő és a kitartás. A társas viselkedés terén pedig az empátia, a kommunikációs és kooperációs készség, a vitázó és érvelő képesség, a konfliktustűrő, -kezelő, -megoldó képesség, valamint a vezető és szervező képesség kap kitüntetett szerepet. Mindezek olyan képességek, amelyek nagyon hosszú időn át, és nagyjából közvetett hatások alatt formálódnak.

d) az idegen nyelvi kompetenciák

Idegen nyelvi kompetenciák alatt az alábbi kompetenciákat értjük:

- szövegértés és szövegalkotás idegen nyelven szóban és írásban,
- kommunikációs szándékok megértése és érthető kifejezése,
- ezzel szoros összefüggésben az adott idegen nyelvhez kapcsolódó, az eredményes nyelvhasználathoz/kommunikációhoz szükséges szociokulturális ismeretek és azok alkalmazása. A hagyományos nyelvtanítási gyakorlat (olvasás, fordítás, nyelvtani gyakorlatok) helyébe lépő, cselekvésközpontú és kommunikatív stratégiák eredményesen járulnak hozzá a használható nyelvtudás kialakulásához, és igazodnak a tanulók életkori sajátosságaihoz, érdeklődéséhez, világismeretéhez. Ennek gyakorlati megvalósítása ugyanakkor az oktatók részéről egy sor ismeret megszerzését és készség kialakítását igényli.

e) az IKT kompetenciák

Az IKT (= informatikai és kommunikációs technológiák) ismerete és használata a munkaerőpiac egyes területein alapvető követelmény, más területein esélynövelő tényező. Az IKT kompetenciák jelentik egyrészt az eszközjellegű informatikai alkalmazások ismeretét, másrészt azok kreatív használatát a munkavégzés során és a hétköznapi életben egyaránt. A tananyag megtanítása, a gyakorlás nagyon időigényes, igénybe veszi a teljes óraszámot, így a tradicionális módszerek mellett nem jut idő a számítógép használatára a tanulásban-tanításban. Az IKT módszerek megjelenése lehetőséget teremt egy átfogó módszertani megújulásra. Alkalmazásuk során elkerülhetetlen, hogy átgondoljuk a tananyagot, a fejleszteni kívánt készségeket, átszervezzük a megtanítandó információkat. Az IKT kompetenciák fejlesztése érdekében szükséges a digitális, interaktív internetes taneszközök használata.

f) életpálya-építési kompetenciák

Az életpálya-építési kompetenciák nemcsak a pályaorientációt jelentik, hanem az egyén képességét arra, hogy

- reális önismerete alapján tisztában legyen szellemi és fizikai erősségeivel és gyengeségeivel,
- különböző távú célokat tudjon maga elé tűzni és a célhoz vezető utat képes legyen operatív szakaszokra bontani,
- közvetlen tetteit képes legyen céljainak alárendelni, illetve a céljainak és érdeklődésének megfelelő egyéni tanulási utakat kijelölni,

- az egész életen át tartó tanulás egyéni folyamatában tudja saját tetteit és teljesítményét reflektív módon értékelni,
- képes legyen a megkezdett utak szükség szerinti korrekciójára,
- tudjon jó döntéseket hozni.

g) A tanulás kompetenciái

A tanulás mint az egyik kulcskompetencia igen gyakran használt fogalom. A különböző tanulási stratégiákon túl, stílusok, eszközrendszerek, ezekhez kapcsolódó attitűdök ismerete szükséges. Ugyanakkor egy átgondolt és körültekintő fejlesztés indokolt a tanulási kompetenciák területén. A birtokolt tudást (az ismereteket és ezek alkalmazását) egyre gyakrabban kell a „megtanultaktól” eltérő helyzetekben és összefüggésekben alkalmazni a napi munka során. Ez a jelenség másfajta készségeket, képességeket preferál az iskolán kívüli világban, például amunkahelyeken. A folyamatosan változó „körülmények” számtalan megújulás valamint kihívás elé állítják az iskolákat és a diákokat is a tanulásszervezés során. Ilyen tanulásszervezési kihívás többek között az önszabályozott tanulás (Nahalka, 2006). Ennek elmélete tulajdonképpen a tanulás rendszerszemléletének talaján született, és lényege, hogy a tanulás egy olyan, tudatosan vezérelt tevékenység, amelyet folyamatosan ellenőrzünk, és az önmonitorozás tapasztalatai alapján módosítjuk a tevékenységet. Az önszabályozó tanulótól tehát azt várjuk el, hogy kezdeményezze a tanulást és vigye véghez a feladatot. Saját, hatékony tanulási módszerei, technikái, stratégiái legyenek a tanulóknak. Képes legyen saját céljai és érdeklődése megfogalmazására. Önmagáról, mint tanulóról reális képe legyen, valamint képes legyen arra, hogy reagáljon teljesítményére és a tanulására

h) A kommunikációs kompetenciák

A kommunikációs kompetencia fejlesztése során kialakítandó attitűdök:

- az anyanyelvhez való pozitív attitűd kialakítása, annak alapján, hogy az anyanyelv az egyik lehetséges forrása a személyes és a kulturális gazdagodásban
- mások véleményeinek és érveinek nyitott módon történő megközelítése, képesség konstruktív, kritikai párbeszéd lefolytatására.
- a nyilvánosság előtti magabiztos megszólalás és szereplés képessége.
- a helyes szó-, illetve nyelvhasználaton túl az esztétikus kifejezőmódra való törekvés.

- az irodalmi alkotások értő befogadásának elsajátítása.
- a munkaerőpiaci elvárásoknak megfelelő kommunikációs készség kialakítása.

i) Személyes és társas kapcsolati kompetenciák

Az alábbi képességek kialakulása:

- együttműködés a társakkal,
- önként vállalt feladatok megoldása (pl. közösségi szolgálat),
- segítségnyújtás ismert élethelyzetekhez kapcsolódó problémák megoldásában,
- egymás iránti felelősség kialakulása,
- véleményalkotás képessége a közösséget érintő kérdésekben, a tanuló meghallgatja és képes elfogadni mások érvelését,
- a magyar és az európai kultúra, illetve hagyományok megismerésével kialakul a tanulóban az országhoz, a nemzethez és Európához való tartozás tudata,
- a tanulmányok végére képes helyes döntéseket hozni, illetve segítséget elfogadni konfliktushelyzetekben,
- képes a stressz és a frusztráció megfelelő kezelésére. törekszik a személyes előítéletek leküzdésére, képes a kompromisszumra.

j) A kreativitás, a kreatív alkotás, önkifejezés és kulturális tudatosság kompetenciái

A tanuló ezen kompetenciák elsajátításával képessé válik arra, hogy értékesnek tartsa a kreatív ötleteket és produktumokat, az innovatív tevékenységeket, és önmaga is kreatív alkotásokat hozzon létre egyes tanulási területeken, valamint képessé válik az esztétikai átélésre és az önkifejezésre művészeti eszközökkel. A tanulók megtanulják értékként kezelni, hogy a saját gondolataik kifejezését és mások véleményének befogadását sokféle szempont alapján képesek megvalósítani.

k) Munkavállalói, innovációs és vállalkozói kompetenciák

A munka világához kapcsolódó kompetenciák birtokában a tanuló nyitottá válik különböző munkakörökre és az azokhoz tartozó szerepek betöltésére, jellemző rá a vállalkozási hajlandóság, a kezdeményező hozzáállás és az új ötletek iránti pozitív attitűd, a jövőbe vetett bizalom, valamint a munkavégzéshez szükséges készségek minőségi szintű kialakítása.

4. AZ ÉRETTSÉGI VIZSGÁVAL ÖSSZEFÜGGÉSBEN AZ EGYES ÉRETTSÉGI VIZSGATÁRGYAKBÓL A KÖZÉPSZINTŰ ÉRETTSÉGI VIZSGA TÉMAKÖREI

A középszintű érettségi vizsgatárgyak általános követelményeit a 100/1997. (VI.13.) Kormányrendelet melléklete tartalmazza.

A 100/1997. (VI.13.) Kormányrendelet 2. §: Az érettségi vizsga központi vizsgakövetelményeit a 3. számú melléklet szerinti általános követelmények, valamint az Nkt. 6. § (1a) bekezdése szerint kiadott részletes vizsgakövetelmények alkotják.

2011. évi CXCV. törvény 6. § (1a) bekezdése: Az érettségi vizsga részletes vizsgakövetelményeit a köznevelésért felelős miniszter az iskolák által kötelezően alkalmazandó hivatalos kiadványként a Kormány által a köznevelésért felelős miniszter köznevelési feladatkörébe tartozó egyes feladatainak ellátására kijelölt szerv (a továbbiakban: hivatal) honlapján teszi közzé.

Az egyes tantárgyak részletes vizsgakövetelményei tartalmazzák az adott vizsgatantárgy vizsgakövetelményeit és vizsgaleírását, továbbá a középszintű, illetve az emelt szintű érettségi vizsga témaköreit.

Az egyes vizsgatantárgyak vizsgaleírása - külön a középszinten, illetve külön az emelt szinten tehető érettségi vizsgára – tartalmazza. az adott vizsgatárgy vizsgakövetelményeit és vizsgaleírását, illetve az emelt szintű érettségi vizsga témaköreit.

A módosítás előtti Nat szerint tanulóknak a korábban a 40/2002. (V. 24.) OM rendeletben szabályozott és az Oktatási Hivatal honlapján közölt részletes vizsgakövetelmények szerint kell érettségi vizsgát tenniük.

Részletes követelmények a 2024. május-júniusi vizsgaidőszaktól:

https://www.oktatas.hu/kozneveles/erettsegi/kozismereti_vizsgatargyak_2024tol

5. VÁLASZTHATÓ ÉRETTSÉGI VIZSGATÁRGYAK MEGNEVEZÉSE KÖZÉP VAGY EMELT SZINTŰ ÉRETTSÉGI VIZSGA ESETÉBEN

(amelyekből a középiskola tanulóinak közép- vagy emelt szintű érettségi vizsgára való felkészítését az iskola kötelezően vállalja, továbbá annak meghatározását, hogy a tanulók milyen helyi tantervi követelmények teljesítése mellett melyik választható érettségi vizsgatárgyból tehetnek érettségi vizsgát)

A kötelező érettségi vizsgatárgyak mellett minden tantárgyból van lehetőség közép vagy emelt szintű érettségire való felkészülésre, amelyek a helyi óratervben szerepelnek.

Érettségi vizsgatárgy	Felkészítési kötelezettség		Kötelező vizsgatárgy	Választható vizsgatárgy	Helyi tantervi követelmények
	Az érettségi vizsga szintje				
	közép	emelt			
Magyar nyelv és irodalom	igen	igen	igen	-	
Matematika	igen	igen	igen	-	
Történelem	igen	igen	igen	-	
Idegen nyelv	igen	igen	igen	-	
Szakmai vizsga	-	igen	igen	-	
fizika (közlekedés, szállítmányozás, specializált gép- és járműgyártás, informatika és távközlés ágazaton)	igen	igen	-	igen	
földrajz (gazdálkodás és menedzsment, turizmus-vendéglátás, kereskedelem ágazaton)	igen	igen	-	igen	
testnevelés	igen	igen	-	igen	

6. AZ EMELT SZINTŰ ÉRETTSÉGIRE TÖRTÉNŐ FELKÉSZÍTÉS SZABÁLYAI

- A tanulók szabadon választhatnak, hogy a 11. és 12. évfolyamon mely tantárgyukból szeretnék emelt szintű érettségire való felkészítést.
- A tanulók a 9-10. évfolyamon nyújtott teljesítményük alapján jogosultak választani. A tanulók a tanulmányi eredmény figyelembevételével maguk döntenek az emelt szintű képzésben való részvételről.
- Az emelt szintű vizsgára való felkészülésre, minimum 8 fő jelentkezése esetén van lehetősége a tanulóknak.
- A 11. évfolyamon emelt szinten választható tantárgyakat, és az azokat tanító tanárok nevét az iskola a 10. évfolyamon, legkésőbb május 20-ig nyilvánosságra hozza.
- A tanuló maximálisan két tantárgyból választhat emelt szintű érettségire történő felkészítést a 11-12. évfolyamon. A felkészítés két tanéves, így a tanuló két tanévre előre megválasztja, hogy mely tantárgyukból kíván emelt szinten felkészülni az érettségi vizsgára.
- A tanulók az emelt szintű érettségire való felkészítésről való lemondást csak a 11. évfolyam végén, lezárt év végi jegyek esetében tehetik meg.
- A 12. évfolyamon új emelt szintű tantárgy csak akkor vehető fel, ha a 11. évfolyam anyagából különbözeti vizsgát tesz a tanuló. Sikertelen különbözeti vizsga esetén az emelt szintű érettségire való felkészítés nem folytatható.

6.1. Az emelt szintű oktatásban alkalmazott fejlesztési feladatok és követelmények

Az emelt szintű többletórák tananyagának, követelményeinek meghatározásakor a 40/2002. (V.24.) OM rendeletben meghatározott követelményeket vettük figyelembe.

A szaktárgyi tudáson kívül minden olyan tanulói kompetenciát fejlesztünk, melyek a sikeres emelt szintű érettségi vizsga letételéhez és a felsőfokú tanulmányok sikeres folytatásához szükségesek.

7. A TANULÓ TELJESÍTMÉNYÉNEK ÍRÁSBAN, SZÓBAN VAGY GYAKORLATBAN TÖRTÉNŐ ELLENŐRZÉSI ÉS ÉRTÉKELÉSI MÓDJÁT, DIAGNOSZTIKUS, SZUMMATÍV, FEJLESZTŐ FORMÁI

7.1. Az ellenőrzés és az értékelés alapelvei

Az ellenőrzés és az értékelés legyen:

- folyamatos, rendszeres,
- korrekt, igényes, sokoldalú, konkrét,
- tervszerű és aktuális, kiszámítható,
- pedagógiaileg kifogástalan,
- módszertanilag változatos,
- objektív és empátikus,
- jellemezze a tanulói önismeret fejlesztésének igénye.

7.2. Az ellenőrzés és az értékelés célja

- motiválja a tanulókat,
- jelezze a tanuló számára tudásának szintjét,
- jelezze az oktató számára a tanuló fejlődését,
- jelezze a szülő számára gyereke viszonyát a tantervi követelményekhez.

Az ellenőrzés és értékelés folyamatában szem előtt kell tartani a tanulók képességét, szorgalmát, befektetett munkáját. Tárgyilagosan fel kell tární a hiányosságokat, megerősíteni a pozitívumokat, hogy ezzel is fejlődjön a tanulók önismerete.

7.3. Az ellenőrzési és értékelési rendszer követelményei

- a tanév kezdetekor pontosan meg kell határozni a tanulóknak a követelményeket, ennek számonkérési módját,
- az ellenőrzés legyen következetes és felelősségteljes, neveljen folyamatos munkára és kötelességtudatra, legyen tárgyilagosa, objektív, és legyen sokoldalú és ösztönző hatású,
- az osztályzás nem lehet a fegyelmezés, büntetés eszköze,
- számon kérni csak olyan ismeretet szabad, amelyet a oktató megtanított, illetve amelyhez a tanuló tanára vezetésével (irányításával) hozzájutott.

- a számonkérésnek mindig a tanuló tudására (és nem tudásának hiányosságaira) kell irányulnia,
- a hiányosságok feltárásának célja a további ismeretszerzés, illetve a hiányosságok pótlásának segítése,
- lehetőséget kell adni a tanulónak a számonkérés során feltárt hiányosságok pótlására, hibák javítására,
- a tanuló teljesítményét mindenkor korrekt módon, az elvárás-képesség-teljesítmény egységében kell értékelni,
- az értékelés és minősítés során arra kell törekedni, hogy az érdemjegy vagy szöveges minősítés mindenkor a tanuló teljesítményét tükrözze (és ne az osztályban, csoportban kialakult tudásbeli rangsorban elfoglalt helyét),
- a tanulói teljesítmény értékelésekor a pozitív motiváció, a képességeknek a megerősítés útján történő fejlesztése az irányadó elv.

7.4. Az ellenőrzés formái

- **szóbeli:** beszélgetés, összefüggő felelet, kiselőadás, stb.
- **írásbeli:** feladatlap, teszt, dolgozat, témazáró, stb.
- **gyakorlati:** gyűjtőmunka, sportteljesítmény, szakdolgozat, gyakorlati munka, stb.

Mindezekből választva a tanuló maga tervezi meg az ellenőrzést, értékelést, - ügyelve a szóbeli és írásbeli, gyakorlati formák helyes arányára. Az esetleges speciális ellenőrzési formákat a helyi tantervek tartalmazzák.

7.5. A szakképző intézmény értékelési és vizsgarendszere

7.5.1. A tanulói értékelés fajtái

- Diagnosztikus értékelés célja: helyzetfeltárás, az alapkészségek mélységének megismerése, az egyénre, csoportra szabott nevelési-oktatási stratégia kialakítása.
- Formatív értékelés célja: a folyamat közbeni irányítás, segítség, korrekció – szöveges formában, mindig a tanuló konkrét tennivalóját jelöljük ki.
- Szummatív értékelés célja: az egyes évfolyamok végén a helyi tanterv által meghatározott tananyag elsajátítása szintjének meghatározása, összegzés, adott téma, tantárgy, időszak vagy tanév eredményességének megállapítása.

7.5.2. Az értékelés módjai

- érdemjegy nélküli értékelés (ami lehet írásbeli vagy szóbeli teljesítmény minősítése pl. diagnosztizáló értékelés),
- érdemjeggyel történő értékelés.
- **A vizsgák:**
- kísérettségi vizsgával történő értékelés
 - A kísérettségi vizsga célja kettős, egyrészt tájékoztatást adjon a szülőnek, oktatónak és a tanulónak az elért követelmények teljesítéséről, másrészt motiváljon a tanulásra, segítse a tananyag ismétlését és rendszerezését, adjon lehetőséget a vizsgaszituáció kipróbálására.
 - A vizsga minden tanuló számára kötelező. A szaktanár az év során a kiemelkedően dolgozó tanulók részére felmentést adhat. Igazolt hiányzás esetén a szintmérőt nem minősítjük, igazolatlan hiányzás esetén a szintfelmérőt elégtelennek tekintjük.
 - A vizsgák anyaga az évközi témazáró dolgozatok anyagára épül, ezt a szaktanárok minden évben október 15-ig közlik a tanulókkal. A számonkérés a tantárgy sajátosságainak megfelelően írásban vagy szóban, vagy mindkettőben történik. A számonkérés történhet tanítási órán, illetve tanítási napokon délután.
 - A kísérettségi feladatokat a munkaközösségek állítják össze, figyelembe véve a NAT, az érettségi vizsga és a szakmai vizsga követelményeit.
 - A kísérettségi eredményét súlyozottan számítjuk be az osztályzatok meghatározásánál.
- **hiányzást pótló vizsga**
 - Az iskola oktatói testülete – a diákönkormányzat és a szülői közösség egyetértésével – a hiányzások csökkentése érdekében bevezette a „100 órás hiányzás” utáni vizsgát.
 - A vizsga célja az, hogy a tanulók amennyiben elérik a száz tanítási órai hiányzást, bepótolják a hiányzások idejére eső tanítási anyagot.
 - Minden 100 óra hiányzás után a szaktanár – a jegyek száma és/vagy minősége – alapján írásbeli számonkérést alkalmazhat, mely három jegy értékű.
- ágazati alapvizsga (lsd. Nevelési és Képzési program)

7.5.3. Az értékelés formái

- **Személyes, verbális értékelés**

- Az iskola tanárainak tevékenységét tudatos, rendszeres szóbeli értékelés jellemzi. Értékelési rendszerünkben helyet kap a személyre szóló értékelés a tanítási órán és az órán kívüli tevékenységben egyaránt, ami a oktató segítő, tanácsadó készségét tükrözi.
- A kiemelkedő teljesítményeket, versenyek eredményeit az egész iskola közössége előtt értékeljük.
- A közösségre káros hatással lévő megnyilvánulásokat, az elmarasztalásokat is a közösség tudtára hozzuk figyelembe véve a tanuló személyiségi jogait.
- A tanuló önfejlődése érdekében az osztályban tanító oktató és az osztályfőnök végezhet hosszabb helyzetfeltáró beszélgetést a diákokkal, a szülőkkel.

- **Írásbeli szöveges értékelés**

- A szaktanár a tanulók írásbeli munkájáról szöveges értékelést adhat.
- A kritikus teljesítményt nyújtó tanulók szüleinek az osztályfőnök értékelő levélben figyelmeztető célú tájékoztatást ad gyermeke tanulmányi munkájáról félév, illetve év vége előtt egy hónappal.
- Az igazolatlanul sokat hiányzó tanulók szüleit szintén írásban értesítjük gyermeke munkafegyelmének lazulásáról.

- **Osztályozás**

- Év elején a szaktanár tájékoztatja a tanulókat az értékelési rendszeréről.
- Az osztályzat kialakításánál figyelembe kell venni a tanuló teljesítményének javulását vagy gyengülését az osztályozási időszak alatt.
- Minden tantárgyból a heti óraszám plusz egy, de legalább három jegynek kell lennie félévenként.
- Félévkor és tanév végén az érdemjegyek alapján osztályzattal értékelünk. **Érdemjegyeket szóbeli és írásbeli ellenőrzés alkalmával** szerezhethetnek a tanulók. Az év végi osztályzatnál az egész évi teljesítményt kell figyelembe venni.
- A félévi és év végi osztályzat kialakításakor, ha az osztályfőnök véleménye alapján a szaktanár az osztályzatot a tanuló számára hátrányosan állapította meg, kezdeményezheti a tanuló számára kedvezőbb osztályzat megállapítását. Ilyen esetekben az osztályozó értekezlet dönt. Az osztályozó értekezleten az osztályban tanító oktatók – a tanulót tanító oktatók - egyszerű szótöbbséggel döntenek. Egyenlő szavazat esetén az osztályfőnök szavazata a döntő.

- Az érdemjegyek értéke:
- írásbeli (röpdolgozat), szóbeli felelet egyszeres súllyal
- témazáró dolgozat kétszeres
- kísérettségi négyszeres értékű.

7.5.4. A tanulmányi munka értékelése (százalékok az értékelésnél)

Szakképző iskola

szakmai tantárgyak	egyéb tantárgyak
81% – 100%	80%-100%
70% – 80%	60%-79%
55% – 69%	45%-59%
40% – 54%	30%-44%
0 – 39%	0-29%

Technikum

9-12. évfolyam

kötelező érettségi tantárgyak/szakmai tantárgyak	egyéb tantárgyak 9-10. évf.	egyéb tantárgyak 11-12. évf.
85% - 100%	80% - 100%	80% – 100%
70% - 84%	60% - 79%	60% – 79%
55% - 69%	45% - 59%	40% – 59%
40% - 54%	30% - 44%	25% – 39%
0 – 39%	0 – 29%	0 – 24%

13. évfolyam

Összes szakma (kivétel pénzügyi számviteli ügyintéző)	Pénzügyi számviteli ügyintéző
81% – 100%	90% – 100%
71% – 80%	80% – 89%
61% – 70%	65% – 79%
51% – 60%	50% – 64%
0 – 50%	0 – 49%

Belső, iskolai kísérettségi értékelése:

- 11. évfolyam év végén 9. – 11. tananyagból

tantárgy	írásbeli	szóbeli
magyar nyelv és irodalom	-----	egész napos vizsga
történelem	-----	
idegen nyelv	-----	
matematika	tanórán	----

A tételsorok kiadási határideje: október 15.

Értékelés: évközi %-kal

Irodalom, magyar nyelv, történelem, idegen nyelv, matematika tantárgyakhoz négyszeres súlyozással.

Megjelenés: ünnepi öltözet

• 12. évfolyam

február- március: magyar nyelv és irodalom, történelem, idegen nyelv tantárgyakból írásbeli (tanórán óracseréssel)

tantárgy	írásbeli	szóbeli
magyar nyelv és irodalom	tanórákon óracseréssel	----
történelem		
idegen nyelv		
matematika	tanórán	----

Magyar: - szövegértés: magyar nyelv tantárgyhoz kétszeres súlyozással

- köznapi szövegalkotás: magyar nyelv tantárgyhoz kétszeres súlyozással

- műelemzés: irodalom tantárgyhoz négyszeres súlyozással

Történelem, idegen nyelv tantárgyhoz négyszeres súlyozással.

Előrehozott érettségi vizsga esetén:

februárban osztályozó vizsgát kell tenni a 11. évfolyam anyagából

áprilisban osztályozó vizsgát kell tenni a 12. évfolyam anyagából

Sikeres előrehozott érettségi vizsga esetén a tanuló saját kérelmére, az igazgató határozata alapján, mentesülhet az adott tantárgy óráinak látogatása alól.

Javító vizsgák

Évközi értékelés szerint.

Osztályozó vizsgák

Évközi értékelés szerint.

Ágazati alapvizsga: vizsgakövetelmények szakmánként

Ágazati alapvizsga követelményszintje

Képzés	Minimum szint (%)
Kereskedő és webáruházi technikus	40
Logisztikai technikus (logisztika és szállítmányozás szakmairány)	40
Pénzügyi-számviteli ügyintéző	40
Turisztikai technikus (Idegenvezető szakmairány)	61
Mechatronikai technikus	51
Szoftverfejlesztő és tesztelő	40
Villanyszerelő	51
Kőműves	40
Festő, mázoló, tapétázó	40
Burkoló	40
Ács	40
Gépi és CNC forgácsoló	51
Hegesztő	51
Kereskedelmi értékesítő	40

Ágazati alapvizsga beszámításának mértéke a végső vizsgaeredménybe

Képzés	Beszámítás mértéke (%)
Kereskedő és webáruházi technikus	20
Logisztikai technikus (logisztikai és szállítmányozási szakmairány)	15
Pénzügyi-számviteli ügyintéző	15
Turisztikai technikus (Idegenvezető szakmairány)	20
Mechatronikai technikus	20
Szoftverfejlesztő és tesztelő	10
Villanyszerelő	20
Kőműves	10
Festő, mázoló, tapétázó	10
Burkoló	10
Ács	10
Gépi és CNC forgácsoló	20
Hegesztő	20
Kereskedelmi értékesítő	20

7.6. Az ellenőrzés elvei

- Bejelentés nélkül témazáró dolgozatot nem íratunk.
- Egy napon nem íratunk két tantárgynál több tárgyból témazáró dolgozatot.
- A félévi és tanév végi minősítés nem alakítható ki csak írásbeli számonkérés alapján született érdemjegyekből azokból a tantárgyakból, amelyek alkalmasak a szóbeli kifejezőkészség fejlesztésére, amelyekből későbbi tanulmányaik során a tanulók szóbeli vizsgát kötelesek tenni (illetve tehetnek).
- Az írásbeli munkák ellenőrzése és a tapasztalatok visszajelzése során különös figyelmet fordítunk arra, hogy a diákokat megtanítsuk jegyzetelni.

- Az írásbeli kifejezőkészség fejlesztésébe beleértendő az is, hogy megtaníttuk a diákokat az információhordozók használatára. (pl. szövegszerkesztés, az Internet használata levelezésre, forrásgyűjtésre, prezentáció készítése, stb.)
- Az értékelésre beadott tanulói munkák (házi dolgozatok, tanulói kutatómunkák anyaga) a tanulók „szellemi termékei”, azokat vissza kell adni a készítőiknek, illetve csak a tanuló engedélyével őrizheti meg azokat a oktató.
- A tanulókat tájékoztatni kell arról, hogy melyik tantárgyi füzetüket, jegyzetüket kérheti el, szedheti be oktató. (Előzetes bejelentés nélkül a tanuló magánfeljegyzéseit, jegyzeteit nem szabad elvenni.)
- Az osztályfőnök rendszeresen figyelemmel kíséri a tanuló előmenetelét. Ha tanuló tanulmányi eredményében tartós hanyatlás tapasztalható, erről a szülőt mielőbb írásban értesíti.
- A szülőt a szakképző intézmény írásban értesíti legalább a félév és év vége zárása előtt egy hónappal, ha a tanuló valamely tantárgyból bukásra áll.
- A tanulók érdemjegyeit a tanárok az e-naplóba írják. Az egyes tantárgyakból félévenként legalább annyi érdemjegyük legyen a tanulóknak, mint a heti óraszám + 1.
- Az írásbeli dolgozatok kijavításának határideje két hét. A szaktanároknak a témazáró dolgozatokat egy évig kell megőrizniük.
- A tanuló az iskola magasabb évfolyamába akkor léphet, illetve érettségi és vizsgára csak akkor bocsátható, ha az előírt tanulmányi követelményeket legalább elégséges szinten teljesítette. A szakmai vizsgára bocsátás további feltételeit az adott szakma képzési és kimeneti követelményei tartalmazzák.

8. A NEMZETISÉGHEZ NEM TARTOZÓ TANULÓK RÉSZÉRE A TELEPÜLÉSEN ÉLŐ NEMZETISÉG KULTÚRÁJÁNAK MEGISMERÉSÉT SZOLGÁLÓ TANANYAG

Szakképző intézményünkben a településen élő nemzetiség (román és cigány) kultúrájának megismerését az osztályfőnöki órákon valósítjuk meg.

9. AZ EGÉSZSÉGNEVELÉSI ELVEK, PROGRAMOK, TEVÉKENYSÉGEK

Az egészségnevelés célja, hogy a tanulók képesek legyenek objektív módon felmérni saját egészségi állapotukat, ismerjék az egészségkárosító tényezőket, azok hatását, elkerülésük módját. El kell érni, hogy alkalmazzák a tanultakat: tegyenek saját egészségük érdekében.

Alapelvek

- Minden tanuló joga és vágya, hogy egészséges boldog életet éljen.
- Értjük el, hogy az iskola minden tevékenységével szolgálja a tanulók egészséges testi, lelki és szociális fejlődését.
- Váljon az egészségügyi kultúra az általános műveltség szerves részévé, mert az egészséges életmód ismerete éppen annyira fontos, mint bármely más tudomány ismerete.
- Tudatosuljon, hogy az egészség, mint meghatározó társadalmi és személyi erőforrás biztos befektetés a társadalom számára.
- Váljon egyértelművé, hogy az egészség segíti a tanulókat céljaik megvalósításában, igényeik nagyobb fokú kielégítésében, a környezethez való alkalmazkodásukban, valamint a teljesítményük növelésében.
- Legyenek képesek életmódjukra vonatkozóan helyes döntéseket hozni, egészséges életvitelt kialakítani, mert az egészség nélkülözhetetlen eszköze, a kiegyensúlyozott, boldog és sikeres életnek.
- Ismerjék fel a környezet, a viselkedés, az életmód és az egészségi állapotok okozati összefüggéseit.
- Rendelkezzenek elegendő tudással és ismerettel, hogy képesek legyenek ne csak maguk, de esetleg mások egészségének és életének védelmére is.
- Fejlődjön a beteg, sérült és fogyatékos embertársaik iránti elfogadó és segítőkész magatartásuk.
- Legyenek nyitottak és megértők a különböző szokások, életmódok, kultúrák, a másság iránt, becsülik meg ezeket.
- Életkoruknak megfelelően ismerjék az emberi szervezetet veszélyeztető anyagok szervezetre gyakorolt hatását, a betegségek, sérülések elkerülését az egészség megőrzését.
- Legyenek ismereteik a prevenciók eljárások fő formáiról.

- Alapvető igényné válnak a szellemi tevékenységekhez szükséges tanulási módszerek elsajátítása, a munka, a pihenőidő megfelelő arányának, és a munkához szükséges nyugodt, rendezett környezet kialakítása.
- Álljon az egészség, mint életvezetési érték a tanórán belül és az azon kívüli szabadidős programok középpontjában.

9.1. Az egészségnevelés az iskola mindennapi tevékenységében

Az egészségvédelem kiemelt témakörei:

- az életkorral járó biológiai-, pszichohigiénés-, életmódbeli tennivalók,
- a társkapcsolatok egészségi, etikai kérdései,
- az egészségre káros szokások (helytelen táplálkozás, inaktív életmód),
- az antihumánus szenvedélyek, drogprevenció,
- az egészséges életvitelhez szükséges képességek, a személyiség fejlesztése,
- az egészségérték tudatosítása.

9.2. A mindennapos testnevelés megvalósításának módja (2.7)

- Szakképző intézményünkben a mindennapos testnevelést a szakképzésről szóló törvény végrehajtásáról szóló 12/2020. (II.7.) Korm. rendelet 119. §-a alapján szervezzük. A versenyszerűen sportoló, egyesületi tagsággal, vagy amatőr sportolói sportszerződéssel rendelkező tanulóknak lehetősége van kérelmezni legfeljebb heti két testnevelés óra kiváltását.
- A tanuló kérelme mellé csatolja az érvényes versenyengedélyt, vagy az egyesület/sportszervezet által kiállított igazolást, mely tartalmazza az edzések időpontját és helyét.
- Az iskolaorvosi vizsgálat alapján a tanulók könnyített testnevelésben vagy gyógytestnevelésben részesülnek. A könnyített testnevelés a kötelező tanórák keretében valósul meg. (Szkr. 120. §) A gyógytestnevelés órákat szakképző intézményünkben gyógytestnevelő közreműködésével szervezzük.

9.3. Elsősegélynyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos terv

Természetismeret, valamint osztályfőnöki órák és kollégiumi foglalkozások keretében történik a gyakorlati ismeretek elsajátítása a védőnő segítségével. Ezen kívül a különböző szakmák gyakorlatához kapcsolódóan munkavédelmi órák anyagjaként jelenik meg.

- Hasznos ismeretek átadása, tanítása diákjaink részére alapvető elsősegély-nyújtási módokról, gyakorlati alkalmazásuk balesetek, sérülések esetén
- Egészségtudatos magatartás kialakítása
- Felelősségteljes gondolkodásmód, érzékenység embertársaink iránt
- Szociális képességek fejlesztése

10.KÖRNYEZETI NEVELÉSI ELVEK, PROGRAMOK, TEVÉKENYSÉGEK

A környezeti nevelés célja a tanulók ösztönzése saját élő és élettelen környezetük megismerésére, alakítására, védelmére, a környezetet károsító jelenségek felismerésére, az azok elleni tudatos fellépésre.

A WHO egészségdefiníciója hangsúlyozza, hogy az egészség nem pusztán a betegségek hiánya, hanem testi-lelki és társadalmi jóllét, mely a fenntartható fejlődésnek is egyik elengedhetetlen alapfeltétele.

A környezeti nevelés alapelvei közül az alábbiakat kiemelten kell kezelnünk. Ezek fogalmát, tartalmát, megnyilvánulási módjait körül kell járnunk, meg kell világítanunk:

- a fenntartható fejlődés,
- a kölcsönös függőség, ok-okozati összefüggések,
- a helyi és globális szintek kapcsolatai, összefüggései,
- alapvető emberi szükségletek,
- emberi jogok,
- demokrácia,
- elővigyázatosság,
- biológiai és társadalmi sokféleség,
- az ökológiai lábnyom.

Hosszú távú célunk, jövőképünk, hogy környezettudatos állampolgárrá váljanak tanítványaink. Ennek érdekében diákjainkban ki kell alakítani:

- a környezettudatos magatartást és életvitelt,
- a személyes felelősségen alapuló környezetkímélő, takarékos magatartást és életvitelt,
- a környezet (természeti és mesterséges) értékei iránti felelős magatartást, annak megőrzése iránti igényt és akaratot,
- a természeti és épített környezet szeretetét és védelmét, a sokféleség őrzését,
- a rendszerszemléletet,
- tudományosan megalapozni a globális összefüggések megértését,
- az egészséges életmód iránti igényt és elsajátíttatni az ehhez vezető technikákat, módszereket.

Helyi célok, értékek:

- helyi értékek és problémák feltérképezése (lakóhely, iskola),
- természeti, épített, szociális környezetünk ismerete, óvása, fejlesztése,
- helyi célok megfogalmazása: szelektív hulladékgyűjtés népszerűsítése, az iskolai büfé “zöldítése”, energiatakarékosság, egészségvédelemi kérdések feldolgozása az osztályfőnöki órákon és az iskolai rendezvényeken,
- lakóhely megismerése Makó város értékeinek, gondjainak (ivóvíz, parkosítás) megoldási módjai,
- hagyományok megismerése és védelme: (család – iskola – település),
- pozitív értékrend, egészséges életvitel iránti igény alakítása példamutatással, meggyőzéssel.

10.1. Környezeti nevelés az iskola mindennapi tevékenységében

- Az iskola minden dolgozója a szemléletformáló, alapozó környezeti ismereteket a szakképzés minden területe tekintse feladatának.
- A szaktanárok törekedjenek minden tantárgyból a környezettudatos szemléletmód kialakítására.
- Az ismereti háttér átadása mellett a környezeti nevelés főként személyiségfejlesztő feladat az értékrendszer és magatartás fejlesztésén keresztül.
- A környezeti nevelés – az oktatás valamennyi elemében megjelenik, és lehetővé teszi, elősegíti a tantárgyközi kapcsolatok erősítését. A programunkban lefektetett elveknek megfelelően a tanmenetekben jelenjen meg a zöld tartalom. Növekedjen a tanórán kívüli tevékenység a tanítási munkánkban, mivel ez nemcsak a közösségformálásra, illetve szabadidős programok szervezésére korlátozódhat, hanem a környezeti nevelés színteréül is szolgálhat.
- Az intézményben dolgozó oktatók részt vesznek továbbképzéseken, ahol a környezeti neveléshez is kapcsolható különféle tanórán belüli és tanórán kívüli módszereket is elsajátíthatnak.
- A médiában megjelenő, mértéktelen fogyasztásra ösztönző reklámok hatásainak ellensúlyozására egyfajta módszer az iskola példamutatása; úgymint:
 - szelektív szemétgyűjtés megszervezése,
 - laboratóriumi veszélyes anyagok, szárazelemek gyűjtése,

- környezetbarát, újrahasznosítható anyagok használata,
- takarékoság, takarékos megoldások alkalmazása (pl. energiatakarékos izzók, víztakarékos berendezések és eljárások, hőszigetelt nyílászárók stb.),
- cserepes, élő növények az osztálytermekben, folyosókon.

11.A TANULÓK ESÉLYEGYENLŐSÉGÉT SZOLGÁLÓ INTÉZKEDÉSEK

Az esélyegyenlőség megteremtése érdekében szakképző intézményünkben biztosítjuk a szakképzésről szóló 2019. évi LXXX. törvényben meghatározott tanulói jogok maradéktalan érvényesítését.

- Minden intézményünkbe felvett tanulónak azonos feltételeket biztosítunk ahhoz, hogy hozzájuthassanak mindazokhoz az ismeretekhez, amelyek átadására jogosult, illetve köteles a szakképző intézmény.
- Megvalósítjuk az egyéni különbségekre alapozott nevelést és oktatást: a differenciálás mindenki számára a saját komplex személyiségstruktúrájának leginkább megfelelő, számára optimális fejlesztés biztosítását jelenti, figyelembe véve előzetes tudását, annak gyengébb és erősebb területeit, a tanuló igényeit, törekvéseit, érdeklődését, személyiségének rá jellemző vonásait, speciális erősségeit és gyengeségeit.
- Célunk a személyiségfejlesztés és a közösségfejlesztés révén a tanulók toleranciaképességének fejlesztése, a másság elfogadása, a közéletiségre nevelés.

Biztosítani kell az intézményben az esélyegyenlőség megvalósulását az egyenlőtlenséget okozó különböző területeken: hátrányos helyzetű és halmozottan hátrányos helyzetű, az sajátos nevelési igényű, valamint a beilleszkedési és magatartási zavarokkal küzdő tanulóknál, illetve az egyéb hátránnyal rendelkező tanulók esetében.

- **Pontos felmérés és nyilvántartás**

Az esélyegyenlőség előmozdítása érdekében alapvető fontosságú az adatok pontos ismerete azokról a tanulókról, akik az érintett réteghez tartoznak. Folyamatosan fel kell mérni és a nyilvántartást szükséges rendszeresen (havonta) pontosítani.

- **Az előírt ellátás biztosítása az SNI és BTMN-es tanulók részére**

Fontos feladat az SNI és BTMN-s tanulók státuszának folyamatos követése, részükre a bizottság által meghatározott foglalkozások biztosítása.

- **Tájékoztató tevékenység**

Fontos, hogy a hátrányos helyzetű, halmozottan hátrányos helyzetű családokkal kapcsolatba kerülő oktatók ismerjék az országos támogatási rendszereket, kellő tájékoztatást és segítséget nyújtsanak az érintetteknek. Szakképző intézményünk évről évre pályázatot nyújt be az érintett tanulók támogatására: Út az érettségéhez, Út a szakmához pályázatok. (Útravaló Ösztöndíjprogram)

- **Eredményesség követése**

Beavatkozás megszervezése szükséges abban az esetben, amikor az érintett tanulók iskolai sikeressége veszélybe kerül. Ennek okai lehetnek:

- igazolt és igazolatlan hiányzások mértéke,
- elégtelen tantárgyi érdemjegyek és osztályzatok,
- évfolyamismétlés.

Ezekben az esetekben a tanulók egyéni adottságaihoz igazodó pedagógiai módszertanok adaptálásának támogatása szükséges a törésmentes továbbhaladás biztosításának céljából.

- **Oktatók továbbképzése**

A továbbképzésre történő jelentkezésnél élvezzenek előnyt azok az oktatók, akik a sajátos nevelési igényű, a hátrányos helyzetű és a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók tanulókkal foglalkoznak, s a választott továbbképzés a velük való foglalkozás módszertani ismereteit bővíti.

- **Fejlesztő eszközök**

A GINOP 6.2.3 projekt keretében beszerzett fejlesztő eszközök használata a fejlesztő órákon.

12.A TANULÓ JUTALMAZÁSÁVAL ÖSSZEFÜGGŐ SZABÁLYOK

A magatartás és szorgalom értékelésénél komplexitásra törekszünk, ezért a magatartásnál a viselkedéskultúrát, a társas kapcsolatokat és szokásrendhez való viszonyulást értékeljük. A szorgalmat az iskolai szokásrendszer betartása kapcsán és az egyes tantárgyaknál is értékeljük.

Mind a magatartás, mind a szorgalom értékelése a tanulói személyiség alakításának, a tudás megszerzésére irányuló tevékenység segítésének eszköze. Nem szabad a tanuló magatartását és szorgalmát mereven, a személyiségvonásainak figyelmen kívül hagyásával értékelni. Semmilyen körülmények között nem megengedett a kollektív büntetés (csoport vagy osztály szintű alulértékelés). Az értékelés nem tükrözhet tanári rokon- vagy ellenszenvet. A minősítés nem büntetés és nem megtorlás, hanem folyamatos értékelés: célja minden esetben a nevelés, a jobbítás, a segítségnyújtás. Amennyiben a szülő nem ért egyet az oktatók által kialakított minősítéssel, az osztályfőnököknek (ill. az osztályban tanító bármely tanárnak) törekednie kell a szülő meggyőzésére.

A felnőttképzésben a magatartást és a szorgalmat félévkor és év végén érdemjeggyel nem értékeljük.

12.1. A magatartás értékelése és minősítése

A tanuló viszonya az iskola értékrendjéhez, a Házi rendben rögzített viselkedési normák és íratlan viselkedési szabályok betartásának szintjei, a tanuló viszonya társaihoz, tanáraihoz, az iskola dolgozóihoz. A magatartás nem azonos a magaviselettel. A magatartásjegy kialakításában a tartás, a morális tulajdonságok (becsületesség, kudarctűrés, önfegyelem) játsszák a döntő szerepet.

12.1.1. A magatartásjegy kialakításának elvei

A tanuló magatartásjegyében kifejezésre jut:

- az iskolába járási fegyelme (a Házi rendben meghatározott bizonyos igazolatlan óraszám, amely mellett a tanuló magatartásjegye – ha az egyéb feltételek teljesülnek – lehet példás, jó, változó),
- társaihoz való viszonya (segítőkészség, szolidaritás, stb.),
- a tanáraival szemben tanúsított magatartása (udvariasság),

- beszédstílusa, a kulturált magatartás szabályaihoz való viszonya az iskolában és az iskolai szervezésű rendezvényeken,
- a tanuló korábbi magatartásához képest történt (pozitív vagy negatív irányú) változás;
- óra alatti magaviselet (a fegyelmezettség szintje).

12.1.2. A tanulók magatartását minősítő osztályzatok elbírálásának szempontjai

Példás	• a tanuló fegyelmező intézkedésben és fegyelmi büntetésben az elbírált időszakban nem részesült • igazolatlanul maximum 1 órát mulasztott • a tanítási órákon és tanórán kívüli foglalkozásokon pontosan megjelent • a házirend előírásait megtartotta, igyekezett azokat tanulótársaival is megtartatni • az iskolán kívüli magatartásában kifogás nem merült fel • külső megjelenése kulturált, tanáraival, szüleivel, a felnőttekkel és tanulótársaival szemben tisztelettudó és udvarias • a közösségben önként vállalt feladatokat, jó értelemben véve kezdeményező • megbízatásait lelkiismeretesen teljesítette
Jó	• a tanuló az elbíralt időszakban egy osztályfőnöki intést vagy figyelmeztetést kapott • igazolatlan mulasztása maximum 8 óra (egyéb magatartástól függően) • a házirend előírásait megtartotta, igyekezett azokat tanulótársaival is megtartatni • külső megjelenése kulturált, tanáraival, szüleivel, a felnőttekkel és tanulótársaival szemben tisztelettudó, udvarias • felhívásra bekapcsolódott a közösségi tevékenység valamilyen formájába • a rábízott feladatokat végrehajtja
Változó	• a tanuló az elbíralt időszakban osztályfőnöki intést, vagy annál súlyosabb fegyelmi büntetést kapott • tapasztalható hibáinak kiküszöbölésére három, vagy több fegyelmező intézkedés hatására sem törekedett

	igazolatlanul mulasztott 4-15 óra (a mulasztásokkal kapcsolatos eljárási rend szerint)
Rossz	- ha a tanulóközösséggel szembehelyezkedik - a közösséget negatívan befolyásolja - tetteit felelőtlenség jellemzi - a házirend előírásait tudatosan és sorozatosan megsértette - zavarja a tanítási órát - emberi magatartásában kirívó hiányosságok mutatkoznak - a tanévben fegyelmi büntetésben részesült - tizenötnél több igazolatlan órája van

12.2. A szorgalom értékelése és minősítése

12.2.1. A szorgalomjegy kialakításának elvei

A tanuló szorgalomjegyében kifejezésre jut:

- a tanuló tudás iránti igénye (szelektál-e a tárgyak között vagy minden tárgyat igyekszik tanulni),
- a tanuló képességéhez mért teljesítménye,
- a tanuló feladattudata (kötelező feladatai megoldásának, elkészítésének minősége, igényessége),
- a tanuló részvétele az órák menetében (aktivitás),
- a tanuló írásos és manuális munkáinak külalakja, iskolai felszerelésére vonatkozó igényessége (pl. gyakran otthon hagy-e kötelező felszerelési tárgyat).

12.2.2. A tanulók szorgalmát minősítő osztályzatok elbírálásának szempontjai

Példás	- tanulmányi munkafegyelme kifogástalan, kötelességeit adottságainak, képességeinek megfelelően teljesíti - a tanórákon nem jelenik meg készületlenül, kötelező jellegű írásbeli házi feladatait rendszeresen elkészíti - képességeinek megfelelően bekapcsolódik a szakköri munkába, indul tanulmányi versenyeken vagy egyéb, a tanulmányi munkához kapcsolódó többletfeladatot vállal
---------------	---

	• tanítási órákon aktívan segíti a tanár munkáját • társai tanulmányi munkáját segíti • feladatait önállóan és megbízhatóan elvégzi
Jó	• tanulmányi munkafegyelme kissé ingadozó, tanulmányi eredménye egy-két tantárgy esetében nem a képességeinek megfelelő • a tanítási órákra általában felkészül, kötelező jellegű írásbeli házi feladatait elkészíti • az órákon aktivitása megfelelő • tanulmányi versenyekbe igyekszik bekapcsolódni
Változó	• tanulmányi munkafegyelme ingadozó, eredményei általában elmaradnak az adottságai és körülményei által nyújtott lehetőségektől • iskolai kötelezettségeiből adódó feladatait hiányosan végzi
Hanyag	• rendszeresen készületlenül jelenik meg a tanítási órákon • kötelezettségeit nem teljesíti • képességeit nem fejleszti • egy vagy több tantárgyból elégtelen osztályzatot kap • a tanítási órákat figyelmetlenségével, készületlenségével hátráltatja • a munkavégzésben megbízhatatlan

12.3. Az iskolában adható elismerések, dicsérek

Szaktanári dicséret:

A szaktanár a tanulót példaként állítja az osztályközösség elé, a dicséretet az ellenőrző útján a szülő tudomására hozza.

Osztályfőnöki dicséret:

Az osztályfőnök vagy a szaktanár a tanulót példaként állítja az osztályközösség elé, és dicséretét az ellenőrző könyv útján, indoklással a szülőknek is tudomására hozza.

Igazgatói dicséret:

Az intézményvezető az iskola hírnevét növelő tanulót dicséretben részesíti, erről a szülőket írásban értesíti

Oktató testületi dicséret:

Az iskolai közösség érdekében folyamatosan végzett, igen jelentős, a kötelességén túlmenő tevékenységéért az oktatói testület dicséretben részesíti a tanulót. Ezt az intézményvezető az iskolai közösség előtt nyilvánosan ismerteti.

Az egész évben kiemelkedő munkát végzett tanulók tantárgyi, szorgalmi és magatartási dicséretét a naplóba, a törzslapba és a bizonyítványba kell bevezetni. Ezek a tanulók a tanév végén oklevéllel, könyvvel, ajándékutalvánnyal, tárgyjutalommal, kirándulással vagy pénzzel jutalmazhatók.

Az a tanuló, akinek intézményi szinten is kiemelkedő a teljesítménye, jutalmát a ballagáson vagy a tanévzáró ünnepségen az iskola közössége előtt nyilvánosan veszi át.

A jutalmazást a Stenger Gizella Alapítvány jutalmazás rendszere alapján alakítjuk

13.AZ OKTATÓI TESTÜLET ÁLTAL SZÜKSÉGESNEK TARTOTT TOVÁBBI ELVEK

13.1. A tanulók fegyelmezésének elvei és formái (lsd. Házi rend)

13.2. A mulasztás és késés (lsd. Házi rend)

13.3. A közösségi szolgálat (lsd. Szervezeti és működési szabályzat melléklete)

13.4. A tanulók fizikai állapotának mérése

A tanulók fizikai állapotát a NETFIT rendszerrel mérjük.

13.5. A házi feladatok kitűzésének elvei és gyakorlata

A „házi feladat” céljai:

- újra feldolgozni, elmélyíteni, rögzíteni az órán tanultakat,
- készség szintig gyakorolni a tanult algoritmusokat,
- önálló kutatómunkát végezni valamely témában,
- alkotómunkát végezni valamely témában.

Elvek:

- Házi feladatot öncélúan nem adunk (azaz ha a fenti célok egyikét sem szolgálja).
- A házi feladat mennyiségének meghatározásánál mindenkor figyelembe kell venni, hogy a tanulónak naponta 6-8 órája van, és minden órán tűznek ki a számára kötelezően megoldandó feladatot.
- Csak olyan feladat adható kötelező jelleggel, amelynek megoldására valamennyi tanuló képes. (Ha ez a csoport heterogén tudásszintje miatt nem lehetséges, akkor a házi

feladatnak mindig legyen olyan része, amelynek elvégzésére/elkészítésére/megtanulására mindenki képes.)

- A házi feladatot mindig részben vagy teljesen (minden diákra, illetve feladatra vonatkozóan) ellenőrizni kell.
- Az el nem készített, illetve hibás, hiányos házi feladat értékelésekor különbséget kell tenni a mulasztás okai szerint:
 - nem büntetjük a tanulót, ha a mulasztás, hiány, hiba a feladat vagy annak alapjául szolgáló anyag nem értéséből fakad;
 - meg kell adni a tanulónak a házi feladat pótlásának lehetőségét, ha önhibáján kívül (igazolt betegség) mulasztotta azt el;
 - a hanyagságból elmulasztott írásbeli feladat nem „értékelhető” elégtelennel.
- (Érdemjegyet csak tudásra adunk. Az el nem készített feladattal tudásszint nem mérhető. A házi feladat elvégzésének hanyagságból történő elmulasztását pedagógiai eszközökkel és módszerekkel lehet és kell büntetni. Ez lehet feleltetés, a házi feladathoz hasonló feladat dolgozat formájában történő megíratása, pótfeladat kitűzése, stb.)
- Az önálló kutatómunkát, a kötelező tananyagon kívüli ismereteket kívánó feladatok elvégzését – a befektetett munka arányában – jutalmazni kell.
- Tanítási szünet idejére legfeljebb annyi kötelező házi feladat adható, amennyi egyik óráról a másikkra szokásos.
- A nagyobb elmélyülést, több időt igénylő feladatok kitűzésekor (könyvtári vagy internetes kutatómunka, modellkészítés, képzőművészeti alkotás, technikai eszköz készítése, forráselemzés) az elkészítés határidejét különös gonddal, a tanulók egyéb kötelezettségeire tekintettel kell megállapítani.

A tantervi anyagot meghaladó mennyiségű vagy mélységű ismereteket kívánó feladatokat (pl. versenyfeladatok) csak annak a diáknak lehet kötelezően előírni, aki a versenyzést, illetve az önálló kutató vagy más jellegű alkotómunkát önként vállalta

13.6. A felnőttképzésre vonatkozó speciális szabályok (lsd. képzési program)

14.A TANULÓ MAGASABB ÉVFOLYAMBA LÉPÉSÉNEK FELTÉTELEI

A tanuló az iskola magasabb évfolyamába akkor léphet, illetve érettségi, szakmai vizsgára csak akkor bocsátható, ha az előírt tanulmányi követelményeket legalább elégséges szinten teljesítette.

15.A BEILLESZKEDÉSI, TANULÁSI, MAGATARTÁSI NEHÉZSÉGGEL KÜZDŐ TANULÓ ÉS A SAJÁTOS NEVELÉSI IGÉNYŰ VAGY FOGYATÉKKAL ÉLŐ SZEMÉLY

15.1. A fogyatékhosság típusához és fokához igazodó fejlesztő program

Az egyéb pszichés fejlődési zavar kategóriába tartozó tanuló iskolai alulteljesítés esetén folyamatos gyógypedagógiai megsegítést igényel. A fejlesztés egyéni fejlesztési terv alapján, komplex fejlesztést szolgáló foglalkozások keretében fejlesztőpedagógus segítségével, a tanórákon az egyéni képességekhez igazodó tevékenységek keretében történik.

A tanulás-tanítás folyamatában figyelmet fordítunk:

- a tudatos, egyénre szabott fejlesztési terv kialakítására
- pozitív énkép és önértékelés kialakítására
- tanulásmódszertani elemek beemelése
- változatos tanulásszervezési módokra, differenciált oktatásszervezésre
- a tanuló szükségleteihez illesztett tanulási stratégiák megválasztására
- az értékelési eljárások megválasztására
- a társas beilleszkedés, a szociális kompetenciák fejlődésének támogatására
- az olvasást, írást, számolást megalapozó bázisfunkciók fejlesztésére
- a pedagógia támogatásra
- átlátható és érthető szabályok kialakítására
- a szülők bevonására

Ehhez oktatóink azonosítják tanulók támogatási szükségleteit, érdeklődését, célkitűzését, tehetségét és kulturális háttérét.

Makó, 2024. szeptember 30.

Papós András

igazgató